

به نام خداوند بخشنده مهربان توانبخش هر ناتوان

آناتومی پایه

ویژه دانشجویان رشته بهداشت عمومی

براساس آخرین سرفصل مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی کشور
به انضمام هدف کلی، اهداف اختصاصی و نمونه سوالات امتحانی برای هر فصل

تألیف:

دکتر محمد حسن کریمفر (استاد نمونه و دانشیار دانشگاه علوم پزشکی ایلام)

مطهره ظاهر آراء

آذر باباخانی

سعید رستمی

فیروزه نیازوند

(گروه علوم تشریح دانشگاه علوم پزشکی ایلام)

عنوان و نام پدیدآور: آنا تومی پایه: ویژه دانشجویان رشته بهداشت عمومی براساس آخرین سرفصل مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی کشور.../ تألیف محمدحسن کریمفر... [و دیگران]. ۱۳۴۰ -

مشخصات نشر: ایلام: جوهر حیات، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۲۰۸ ص: مصور، جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۳۵۵-۰۴-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: تألیف محمدحسن کریمفر، اثر باباخانی بمطهره ظاهرآراه فیروزه نیازوند، سعید رستمی.

یادداشت: واژه‌نامه.

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۰۷.

موضوع: کالبدشناسی انسان

موضوع: کالبدشناسی انسان - پرسش‌ها و پاسخ‌ها

شناسه افزوده: کریم‌فر، محمدحسن،

رده بندی کنگره: QM ۳۲/۲/۷۸ ۱۳۹۱

رده بندی دیویی: ۶۱۱

شماره کتابشناسی ملی: ۲۷۵۴۹۲۶

نام کتاب: آنا تومی پایه (ویژه دانشجویان رشته بهداشت عمومی)

مؤلف: محمد حسن کریمفر و همکاران

حروفچینی و صفحه آرایی: ابراهیم کرمان

طرح جلد: چاپ فردوسی ایلام

چاپ: چاپ و لیتوگرافی فردوسی

شمارگان: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۱

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۳۵۵-۰۴-۷

قیمت: ۹۰۰۰۰ ریال

ناشر: ایلام، بلوار دانشجو، روبروی دانشگاه پیام نور، مجتمع تجاری آریان

تلفن: ۲۲۳۸۸۴۶ (۰۸۴۱) همراه: ۰۹۱۸۳۴۳۱۹۵۱

مقدمه:

با سپاس فراوان از خالق بی همتا که این فرصت را به ما داد تا بتوانیم مجموعه حاضر را با نام آناتومی پایه ویژه دانشجویان بهداشت عمومی تدوین نموده و در اختیار دانشجویان گرامی قرار دهیم. باید دانست که شناخت ساختمان طبیعی بدن یا جغرافیای بدن یکی از اساسی ترین پایه های علم پزشکی است و دانشجویان علوم پزشکی برای درک بهتر بیماری ها و ضایعات بدن بایستی با ساختار دستگاهها و اعضاء مختلف بدن آشنا شوند تا توانایی تحلیل صحیح از مشاهدات بالینی خود داشته باشند. لازمه فهمیدن آناتومی این است که هم نام و هم موقعیت ساختارهای مختلف بدن را بدانیم، اما از آنجا که مجموعه کتابهای آناتومی عمومی موجود به طور مفصل به بررسی کلیه دستگاه های بدن پرداخته و به گونه ای تدوین شده اند که بیش از سر فصل مورد نیاز برای یک واحد درسی هستند، ما برآن شدیم تا کتابی را با رعایت حق مطلب به اندازه یک واحد درسی برای درس تشریح و فیزیولوژی ویژه دانشجویان رشته بهداشت عمومی تدوین نموده‌ایم که برای سایر رشته ها نیز بعنوان کتاب کمک درسی مورد استفاده قرار گیرد. این کتاب درسی کاملاً مطابق با آخرین سرفصل مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی کشور در سال ۱۳۸۹ بوده و به انضمام هدف کلی، اهداف اختصاصی و نمونه سوالات امتحانی برای هر فصل و نیز بر اساس تجارب حاصل از بیست و سه سال تحقیق، پژوهش و تدریس در دانشگاههای مختلف علوم پزشکی کشور می باشد. با این ویژگیها انتظار می رود این کتاب نیاز علمی دانشجویان را برآورده سازد و یکی از بهترین کتاب متون درسی باشد. در پایان از همه همکاران محترم و دانشجویان عزیز خواشمندیم با توجه به آنکه هیچ کتابی بی نقص نیست، با ارائه انتقادات سازنده خویش ما را از کژی ها و کاستی های این کتاب آگاه سازند.

دکتر محمد حسن کریم فر و همکاران

تابستان ۱۳۹۰

مقدمه.....	۵
------------	---

فصل اول: کلیات آناتومی و واژه شناسی

هدف کلی.....	۱۱
اهداف اختصاصی و رفتاری.....	۱۱
آناتومی / کالبدشناسی / تشریح (Anatomy).....	۱۲
اصطلاحات کاربردی در آناتومی.....	۱۲
صفحات آناتومیک.....	۱۲
محورهای بدن.....	۱۳
اصطلاحات مربوط به موقعیت.....	۱۴
حفرات بدن.....	۲۰
ساختمان بافت های پوششی، عضلانی، همبندی، چربی و عصبی.....	۲۱
نمونه سؤالات.....	۲۳

فصل دوم: سیستم اسکلتی و مفاصل

هدف کلی.....	۲۵
اهداف اختصاصی و رفتاری.....	۲۵
دستگاه اسکلتی.....	۲۶
تقسیم بندی استخوان ها از نظر ساختمان میکروسکوپی.....	۲۶
تقسیم بندی استخوان ها از نحوه رشد و تکامل.....	۲۸
تقسیم بندی استخوان ها بر اساس موقعیت آنها.....	۲۸
تقسیم بندی استخوان ها بر اساس شکل آنها.....	۲۸
بررسی مجموعه از طریق مطالعه ی هر یک از استخوان های آن.....	۳۱
بررسی قوس های ستون مهره های در نمای سائیتال.....	۳۸
بررسی یک مهره به عنوان نمونه.....	۳۹
مهره های غیر نمونه گردنی.....	۴۰
مهره های کمری.....	۴۳
مفصل.....	۵۶
انواع مفصل سینوویال.....	۵۷

نمونه سؤالات..... ۵۹

فصل سوم: دستگاه عضلانی

هدف کلی..... ۶۱

اهداف اختصاصی و رفتاری..... ۶۱

دستگاه عضلانی..... ۶۲

گروه‌های اصلی عضلات بدن..... ۶۶

عضلات سر و گردن..... ۶۶

عضلات گردن..... ۷۰

عضلات زبان..... ۷۱

عضلات حلق..... ۷۱

عضلات تنه..... ۷۳

عضلات قفسه سینه..... ۷۵

عضلات لگن و پرینه..... ۷۷

عضلات اندام‌های فوقانی و تحتانی..... ۷۷

عضلات اندام تحتانی..... ۸۲

نکات بالینی..... ۸۶

نمونه سؤالات..... ۸۷

فصل چهارم: دستگاه عصبی

هدف کلی..... ۸۹

اهداف اختصاصی و رفتاری..... ۸۹

دستگاه عصبی..... ۹۰

دستگاه عصبی مرکزی..... ۹۱

دستگاه عصبی محیطی..... ۱۰۴

شبکه‌های عصبی..... ۱۰۵

دستگاه عصبی خودکار..... ۱۰۶

نمونه سؤالات..... ۱۱۱

فصل پنجم: دستگاه گردش خون و دستگاه لنفاوی

هدف کلی..... ۱۱۳

اهداف اختصاصی و رفتاری..... ۱۱۳

۱۱۴	 دستگاه گردش خون
۱۱۴	 سطوح قلب
۱۱۵	 مشخصات ظاهری قلب
۱۱۷	 پوشش های قلب
۱۲۲	 عروق
۱۲۵	 شاخه های مختلف آنورت سینه ای
۱۲۷	 سیستم وریدی
۱۳۳	 سیستم لنفاوی
۱۳۶	 نمونه سؤالات

فصل ششم: سیستم تنفس

۱۳۷	 هدف کلی
۱۳۷	 اهداف اختصاصی و رفتاری
۱۳۸	 سیستم تنفسی
۱۴۵	 تقسیم بندی فضای درونی حنجره
۱۵۲	 نمونه سؤالات

فصل هفتم: دستگاه گوارش

۱۵۳	 هدف کلی
۱۵۳	 اهداف اختصاصی و رفتاری
۱۵۴	 دستگاه گوارش
۱۵۶	 ساختمان یک دندان
۱۵۷	 عدد بزاقی
۱۵۸	 اعضای دستگاه گوارش در داخل شکم
۱۶۹	 نمونه سؤالات

فصل هشتم: دستگاه ادراری - تناسلی

۱۷۱	 هدف کلی
۱۷۱	 اهداف اختصاصی و رفتاری
۱۷۲	 دستگاه ادراری
۱۷۶	 عروق کلیوی
۱۷۹	 دستگاه تناسلی

دستگاه تناسلی زن ۱۸۳

نمونه سؤالات ۱۸۹

فصل نهم: ارگانهای حسی و غدد درون ریز

هدف کلی ۱۹۱

اهداف اختصاصی و رفتاری ۱۹۱

پوست ۱۹۲

چشم ۱۹۳

گوش ۱۹۷

غدد درون ریز ۲۰۱

غده تیروئید ۲۰۳

غدد پاراتیروئید ۲۰۳

غده تیموس ۲۰۴

غدد فوق کلیوی ۲۰۴

غده لوزالمعده ۲۰۴

نمونه سؤالات ۲۰۶

فهرست منابع و مآخذ ۲۰۷